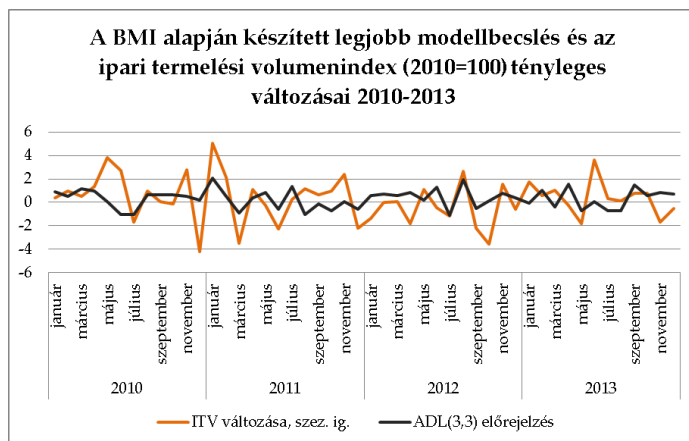
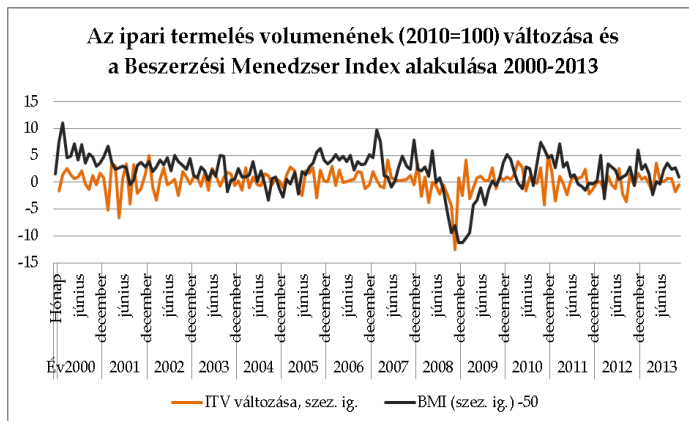
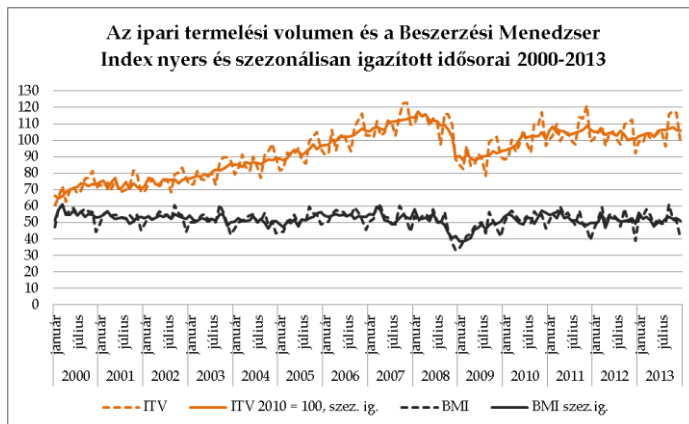

Az MKIK GVI legújabb tanulmányában a Beszerzési Menedzser Index (BMI) előrejelző képességét vizsgálta. A BMI az ipari termelési volumen változásának irányára nézve növekedés esetén pontosabban, míg csökkenés esetén kevésbé pontosan jelez előre. A változások mértékét is vizsgálva azonban látható, hogy az ipari termelés három hónappal későbbi értékeinek változásával szignifikáns kapcsolatban áll a BMI változása.

Az MKIK GVI legújabb elemzésében azt vizsgálta meg, hogy a Magyar Logisztikai, Beszerzési és Készletezési Társaság (MLBKT) által előállított Beszerzési Menedzser Index (BMI) mennyire képes előrejelezni a magyar gazdaság ipari termelési volumenindexét. A BMI a magyar gazdaság egyik konjunktúramutatója, amely százti feldolgozóipari vállalat beszerzéseikért felelős vezetői körében havonta végzett kérdőíves felmérésen alapszik.

Az elemzés egyik célja annak vizsgálata volt, hogy a BMI mennyire tudja megjósolni az ipari termelési volumenindex változásának irányát adott (azonos vagy későbbi) hónapra vonatkozóan. Ez a mutató sikerességének egyik mércéje lehet. Eredményeink azt mutatják, hogy a BMI azokra a hónapokra nézve volt jelentősen pontosabb, amelyekben az ipari termelés volumene növekedett. A BMI csökkenő aggregált ipari termelést nehezebben tudott előre jelezni. A válságot megelőző és az azt követő időszakban egymástól eltérő teljesítmény volt jellemző, összességében a válságot követően romlott a BMI előrejelző képessége mind a növekedésre, mind a csökkenésre vonatkozóan, ez azonban nem független a késleltetések számától.

Az idősorokra épülő regressziós becslőmodellek alapján azonban az állapítható meg, hogy az ipari termelési volumenindexre nézve a BMI három hónappal korábbi értéke szignifikáns parciális kapcsolattal bír, ami a BMI előjelző indikátor jellegét erősíti meg. Ha a szezonálisan igazított BMI emelkedése az előző hónaphoz tartozó növekedéshez képest 1 ponttal megnő, akkor minden egyéb tényező változatlansága mellett az ipari termelés volumenindexének (2010=100) növekedésében 0,24 pontos emelkedés tapasztalható három hónappal később. Összességében tehát az a következtetés vonható le, hogy a BMI értékeinek segítségével lehetséges az ipari termelés volumenének változására – korlátozott mértékben – előrejelzést adni, azonban irányokra vonatkozólag inkább a pozitív irányú, mint a negatív irányú változást tudjuk így jól megjósolni.

Makrogazdasági tendenciák: Tobábbra is visszafogott növekedési kilátások. Az Ifo, az Insee és az Istat közös előrejelzése az eurózána gazdaságára

Az alábbiakban a német Ifo, a francia Insee és az olasz Istat intézetek közös, az eurózána gazdaságának várható alakulásáról szóló előrejelzését foglaljuk össze.

Az előrejelzés szerint 2014 harmadik negyedévében az eurózána gazdasági aktivitása újra növekedett, de csak mérsékeltten, mivel a geopolitikai aggodalmak még mindig erősek és úgy tűnik, hogy ezek hatással vannak a befektetői bizalomra. Az előrejelzések szerint a GDP a harmadik és a negyedik negyedévben 0,2%-kal növekszik, 2015 első negyedévében pedig már 0,3%-kal. Ez azonban növekedési aszimmetriát takar az eurózána gazdaságai között. A fellendülést várhatóan főként a belföldi kereslet feltételeinek fokozatos javulása vezérli. A magánbefektetések előreláthatóan újra növekedésnek indulnak a következő negyedévekben a javuló likviditási feltételek és az alacsonyabb tőkeöltségek hatására, a pénzügyi válságot követő éles kiigazítás után. A fellendülést leginkább a termelékenység növekedése és az új termelési kapacitások iránti növekvő kereslet segíti elő. A fogyasztási kilátások pozitívak, de visszafogottak maradnak, mivel a munkaerő-piaci fellendülés várhatóan fokozatos lesz. Azon feltételezések mellett, hogy az olaj hordónkénti ára 97 USD-on stabilizálódik és a dollár/euró árfolyam 1,28 körül ingadozik, az általános infláció várhatóan csak elhanyagolható mértékben fog növekedni a következő két negyedévben, így bőven a 2%-os küszöb alatt marad. A felvázolt forgatókönyvhöz tartozó kulcsfontosságú, lefelé irányuló kockázatot jelent egyfelől a beruházások tényleges fellendülése, másrészt a magánháztartások növekvő megtakarítási rátája a tőkeáttétel csökkenése miatt. A feltörekvő országok gyengébb külső kereslete – különösen az ázsiai és latin-amerikai országoké –, valamint a nemzetközi feszültségek Kelet-Európában és a Közel-Keleten is visszafoghatják az exportot és a beruházásokat.

Kis mértékű fellendülés az ipari termelésben

A nemrégiben készült, az euróövezetre vonatkozó fogyasztói és üzleti felmérések eredményei romlottak, melynek okai – többek között – a geopolitikai bizonytalanság és a második negyedév visszaeső kibocsátása lehet. Mindemellett az előrejelzés továbbra is az eurózána gazdaságának enyhe növekedését jósolja.

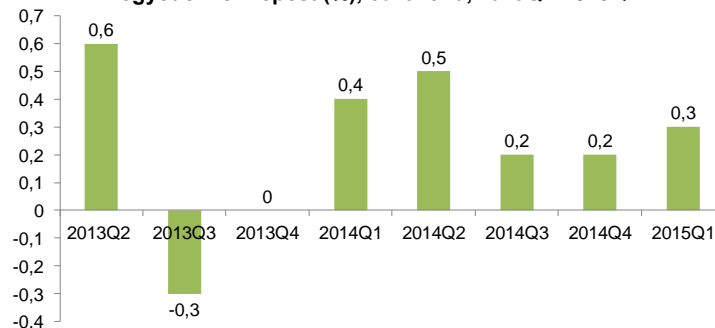
A várakozásokkal összhangban az ipari termelés az euróövezetben júliusban megugrott (+1,0% a júniusi -0,3% és a májusi -1,0% után). A májusi és júniusi negatív eredmények kialakulásában főként a naptárhatás játszott szerepet, ugyanis a legtöbb tagállamban 2014 második negyedévében sok hosszú hétvége volt. Az előrejelzések szerint az ipari termelés növekedése a következő három negyedévben egy alacsonyabb pozitív ütemre tér vissza. 2014 harmadik és negyedik negyedévében 0,2%-os, 2015 első negyedévében pedig 0,3%-os növekedés várható.

Lassú GDP-növekedés a láthatáron

A GDP növekedése várhatóan visszafogott marad 2014 harmadik és negyedik negyedévében, mivel a geopolitikai bizonytalanságok miatt sok gazdasági szereplő kivár. 2015 első negyedévére már enyhe növekedést jeleznek a kutatók. A fellendülést mindamellett, hogy területi aszimmetriák jellemzik, hajtja a spanyol és német növekedés.

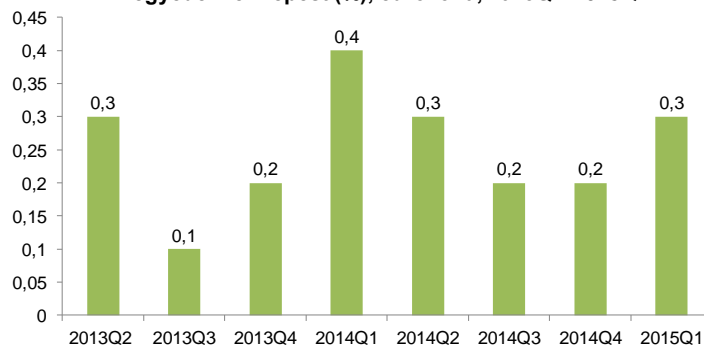
A GDP-növekedés az előrejelzések szerint a harmadik és negyedik negyedévben a korábbi 0,0%-ról 0,2%-ra

Az ipari termelés előrejelzés szerinti változása az előző negyedévhez képest (%), eurózána, 2013Q2-2015Q1

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

A GDP előrejelzés szerinti változása az előző negyedévhez képest (%), eurózána, 2013Q2-2015Q1

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

növekszik és 2015 első negyedévében elérheti a 0,3%-ot. Eszerint a GDP-növekedés az euróövezetben 2014-ben várhatóan 0,8% lesz, ami még mindig elmarad a potenciális kibocsátás-bővüléstől.

Az üzleti és fogyasztói felmérések friss eredményei szerint a várható fogyasztás és beruházás 2014 harmadik negyedévében mérsékelten növekszik (megközelítőleg 0,1% és 0,3%).

Habár a következő két negyedévben a munkaerő-piaci fellendülés várhatóan folytatódik, üteme túl alacsony lesz ahhoz, hogy jelentős mértékben csökkentse a munkanélküliségi rátát. Ahogy a munkabérek tovább növekednek – különösen reálértelemben, mivel az infláció visszafogott marad – a rendelkezésre álló reáljövedelem növelni fogja a fogyasztást az euróövezetben. A fogyasztás bővülése némileg tovább gyorsul, 2014 negyedik negyedévében 0,2%-kal és 2015 első negyedévében 0,3%-kal növekszik.

A belföldi keresleti kilátások fokozatos javulása, a pozitív külső kereslet és a növekvő kapacitáskihasználtság következtében a beruházások várhatóan növekedni fognak az előrejelzés időszakában (2014 negyedik negyedévében 0,4%-kal, 2015 első negyedévében pedig 0,5%-kal).

A beruházások fellendülése mögött főként a gépek és berendezések vásárlásai állnak, az építési kiadások azonban várhatóan gyengék maradnak az előrejelzés időszakában.

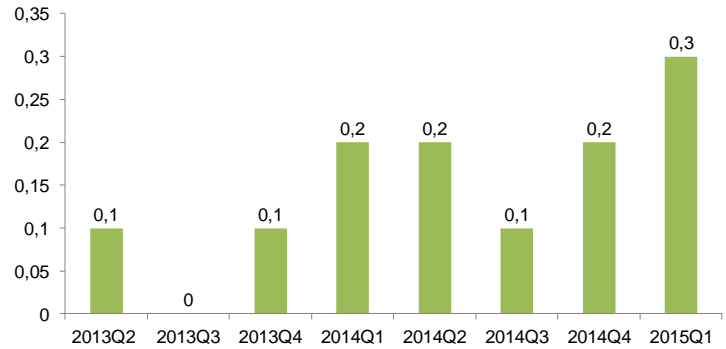
Az infláció csak kis mértékben emelkedik

2014 szeptemberében az euróövezet inflációja az előző év azonos időszakához képest 0,3%-kal nőtt, ami további csökkenést jelent a második negyedéves 0,6%-os értékhez képest. Azt feltételezve, hogy a következő negyedévekben az olaj hordónkénti ára 97 USD-on stabilizálódik és a dollár/euró árfolyam 1,28 körül ingadozik majd, az általános infláció várhatóan csak kis mértékben növekszik: 2014 harmadik negyedévében 0,3%-kal, a negyedik negyedévben 0,5%-kal és 2015 első negyedévében 0,6%-kal.

Ez a trend részben az energia- és élelmiszerárak impulzusaira reagál, míg a belföldi árakra ható nyomás várhatóan visszafogott marad: tekintettel a relatíve gyenge keresletre és a tartósan magas munkanélküliségre, a maginfláció várhatóan nem növekszik.

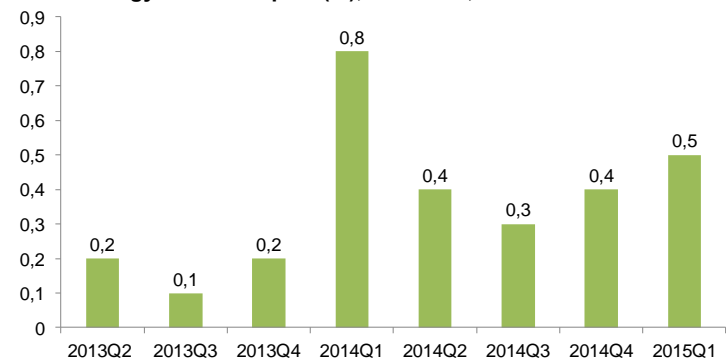
Forrás: Euro-zone Economic Outlook. October 6, 2014 (<http://www.cesifo-group.de/ifoHome/facts/Forecasts/Euro-zone-Economic-Outlook/Archive/2014/eo-20141006.html>)

A fogyasztás előrejelzés szerinti változása az előző negyedévhez képest (%), euróövezet, 2013Q2-2015Q1

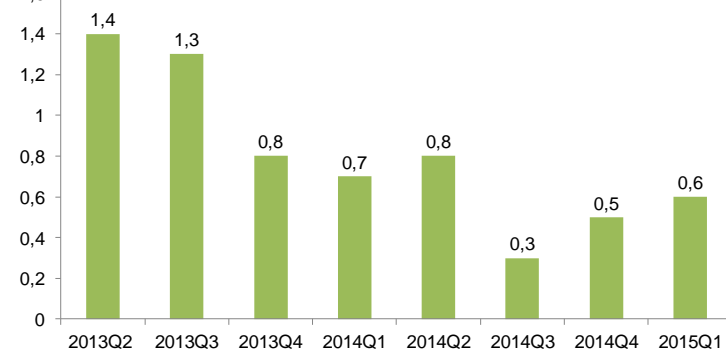
Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

A beruházások előrejelzés szerinti változása az előző negyedévhez képest (%), euróövezet, 2013Q2-2015Q1

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

Infláció (%) előrejelzés szerint, euróövezet, 2013Q2-2015Q1

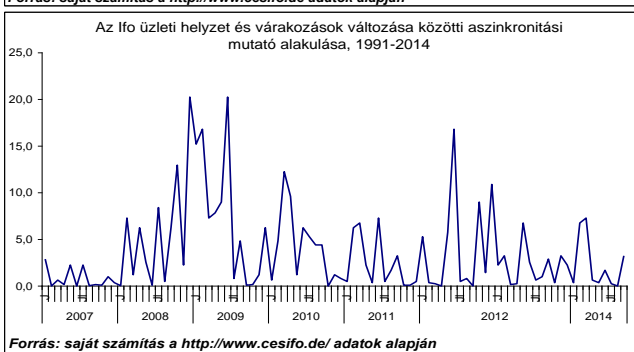
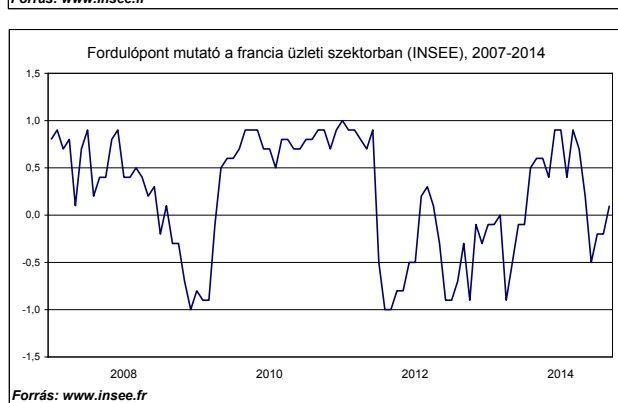
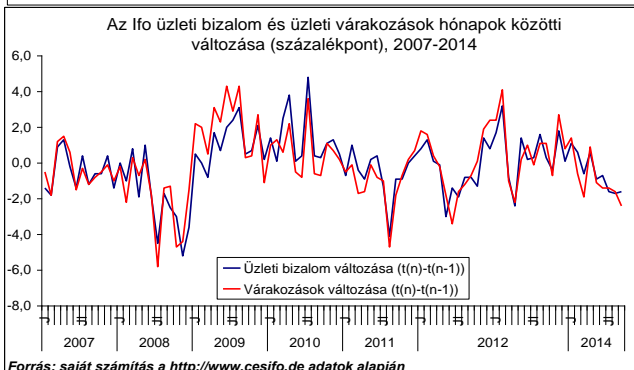
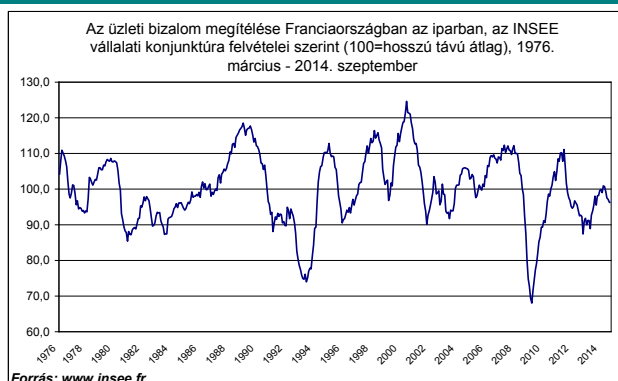
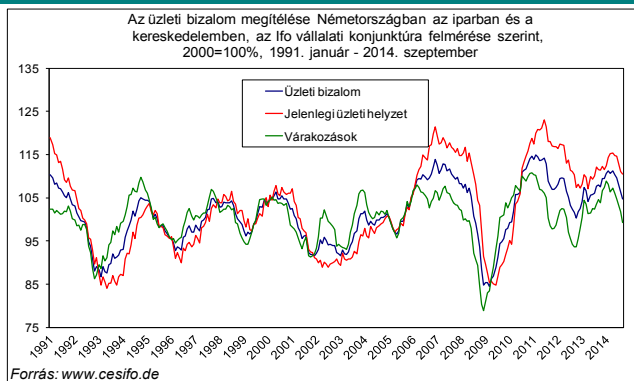

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

Nemzetközi tendenciák

A müncheni Ifo gazdaságkutató intézet német iparra és kereskedelemre vonatkozó bizalmi indexe szeptemberben 104,7 pontra esett vissza az előző hónap 106,3 pontjáról. Az index elérte 2013 áprilisa óta mért legalacsonyabb értékét. A vállalatok újfent kedvezőtlenebb jelenlegi üzleti helyzetéről számoltak be, mint a megelőző hónapban. A várható üzleti helyzet mutatója a 2012 decembere óta mért legalacsonyabb értékre zuhant vissza. Az üzleti helyzet és a várakozások alakulása közötti rést mérő, a GVI által számított aszinkronitási index értéke növekedett szeptemberben, így az üzleti bizalmi indexet nagyobb mértékű bizonytalanság jellemzi, mint a megelőző hónapban. Az Ifo elemzői szerint a német gazdaság növekedése vesztett görbülékenységéből. (Forrás: Ifo, <http://www.cesifo-group.de>)

A francia statisztikai hivatal (INSEE) felmérése alapján a 2014 szeptemberében megkérdezett vállalatvezetők véleménye szerint a francia ipari konjunktúra helyzete változatlan maradt a megelőző hónaphoz képest. Az INSEE üzleti bizalmi indexe jelenleg 4 ponttal hosszú távú átlagos értéke alatt van. A gazdasági fordulóponthoz képest nem változott, és a gazdasági bizonytalanságot jelző zónában van. Az elmúlt időszak termelés egyenlegmutatója 5 ponttal csökkent, és hosszú távú átlagos értéke alatt van. A vállalatvezetők egyéni üzletmenetre vonatkozó prognózisának egyenlegmutatója az előző hónapok folyamatos csökkenése után most jelentősen emelkedett, és némileg a hosszú távú átlagos szintje alatt áll. Az általános kilátásokat jellemző index – mely a válaszadók ipari aktivitására vonatkozó véleményét összegezve tükrözi – javult, de továbbra is hosszú távú átlaga alatt maradt. (Forrás: INSEE, <http://www.insee.fr>)

Írták: Makó Ágnes (elemző, GVI)
Szabó Bence (gyakornok, GVI)
Nagy Szidónia (gyakornok, GVI)
Verba Zoltán (gyakornok, GVI)
Kompaktor Emília
Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az
alábbiak szerint hivatkozzon:
MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,
2014 / október, Budapest,
2014-11-06